

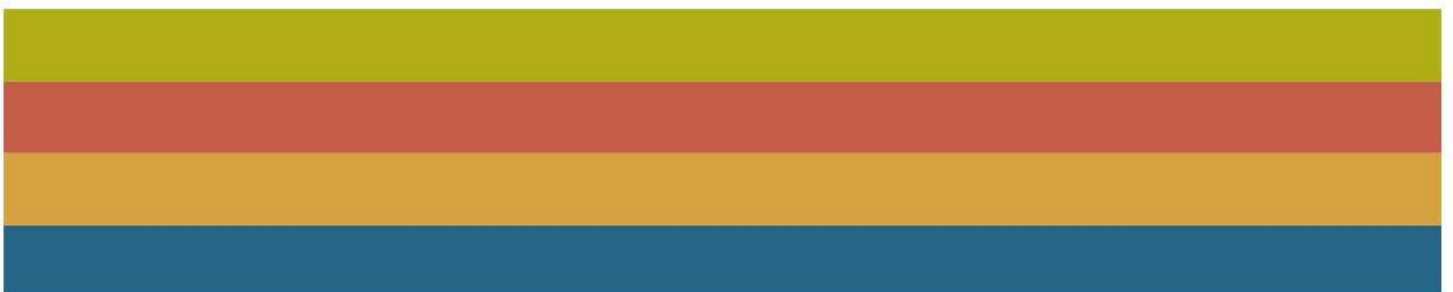

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding BP Raffinaderij Rotterdam

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

19 september 2018 / projectnummer: 3336

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport

BP Raffinaderij Rotterdam (BPRR) wil haar raffinaderij uitbreiden met een Hydrocrackerinstallatie. Dit is een installatie die bestaande tussenproducten (doorgaans een relatief zware oliefractie) kan omzetten naar hoogwaardigere, laagzwavelige producten als LPG, nafta, diesel en kerosine. De bestaande tussenproducten worden nu nog afgevoerd en elders verwerkt. Ook wil de raffinaderij meer biodiesel gaan produceren. BPRR verwacht dat de vraag naar deze producten zal toenemen. Voor de productie van deze laagzwavelige producten is ook een waterstoffabriek nodig.

Voordat de DCMR (namens de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland) besluit over een omgevingsvergunning en Rijkswaterstaat (namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat) besluit over een waterwetvergunning, worden de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport (MER). De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) is gevraagd te adviseren over de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

De Mededeling inzake reikwijdte en detailniveau (verder MRD) voor de uitbreiding van de raffinaderij met een Hydrocrackerinstallatie geeft naar het oordeel van de Commissie al goed aan welke informatie het MER moet bevatten.

De MRD geeft echter nog geen duidelijkheid over de capaciteit en de locatie van de te realiseren waterstoffabriek. Het is belangrijk om de doelstellingen met betrekking tot de waterstoffabriek aan te geven en hoe deze leiden tot de locatiekeuze en capaciteit van de waterstoffabriek. Op basis van deze beschrijving is het mogelijk om in het MER de milieueffecten in beeld te brengen, om mogelijke varianten voor de waterstofproductie te onderzoeken en deze te beoordelen op de te verwachten milieueffecten.

De Commissie beschouwt daarnaast ook de volgende punten als essentiële informatie in het MER, zodat in de besluitvorming het milieubelang volwaardig kan worden meegewogen:

- Een volwaardige uitwerking van varianten waarbij de uitstoot van broeikasgassen worden voorkomen of beperkt. Werk minimaal een variant uit waarbij broeikasgassen van de Hydrocracker (en bijkomende activiteiten) worden afgevangen, en een variant waarbij waterstof (deels) wordt geproduceerd met duurzame energiebronnen.
- Een volwaardige uitwerking van variant(en) waarmee er aanzienlijke energiebesparing gerealiseerd kan worden en een mogelijke variant waarbij (deels) gebruik gemaakt wordt van een duurzame energievoorziening.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door op www.commissiemer.nl nummer 3336 in te vullen in het zoekvak.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie aanvullend, en soms in meer detail, welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Mededeling Reikwijdte en Detailniveau (MRD), d.d. 15 juni 2018. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de MRD voldoende aan de orde zijn gekomen.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Ge-deputeerde Staten van Zuid-Holland en de minister van Infrastructuur en Waterstaat – besluiten over de omgevingsvergunning en waterwetvergunning.

2. Achtergrond en doel

2.1 Aanleiding en doel

De aanleiding en de doelstellingen voor BPRR worden in de MRD vooral kwalitatief omschreven. Hierdoor is weinig inzicht in de beoogde productiecapaciteit van de diverse producten. Geef in het MER aan welke doelstellingen er zijn met betrekking tot de productie van laagzwavelige diesel, kerosine en biodiesel en hoe zich dit verhoudt tot de capaciteit van de Hydrocrackerinstallatie, en de ontwikkeling en capaciteit van de waterstoffabriek. Met name de doelstellingen van de waterstoffabriek verdienen naar mening van de Commissie extra aandacht omdat in de MRD nog geen duidelijkheid wordt gegeven over de capaciteit en de mogelijke locatie, wat nodig is voor een goede beoordeling van milieueffecten.

2.2 Beleidskaders en wet- en regelgeving

De MRD geeft een goed overzicht van de beleidskaders en de wet- en regelgeving, behorend bij dit project. Geef in het MER aan in hoeverre het voornemen kan en/of moet voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen.

Bijzondere aandacht verdient de toets van dit project aan de klimaat- en energiedoelen. Geef beknopt aan hoe dit project zich verhoudt tot de doelen zoals vastgelegd in het geratificeerde Klimaatakkoord van Parijs, en (lopende) ontwikkelingen in Nederland met betrekking tot de Klimaatwet en het Klimaatakkoord. Geef daarnaast aan hoe het voornemen past in de energievisie van de haven² en de klimaat- en energiedoelstellingen van BPRR. Hierdoor wordt duidelijk welke eventuele aanvullende energietransitie opgave er voor de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland ontstaat bij het vergunnen van dit voornemen.

² De haven van Rotterdam wil de doelstellingen in lijn brengen met de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs. In 2050 wil de haven haar uitstoot (t.o.v. 1990) met 95 procent hebben gereduceerd. <https://www.portofrotterdam.com/nl/zakendoen/haven-van-de-toekomst/energietransitie/alles-over-de-energietransitie>

Beschrijf hoe dit project zich verhoudt tot het Porthos-project (Port of Rotterdam CO₂ Transport Hub & Offshore Storage)³ en in hoeverre dit project de aanvullende energietransitie opgave beïnvloedt. Geef hierbij aan wanneer – naar verwachting – het Porthos-project gerealiseerd gaat worden.

Beschrijf ook op welke wijze het initiatief zich verhoudt tot het (nog te realiseren) gezamenlijke warmtenet Zuid-Holland⁴.

De m.e.r-procedure wordt doorlopen voor zowel een omgevingsvergunning als voor een watervergunning. Geef aan welke besluiten nog meer moeten worden genomen, wie de bevoegde gezagen zijn en wat globaal de planning is.

3. Voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten

3.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is op hoofdlijnen beschreven in de MRD. Een gedetailleerde beschrijving van de voorgenomen activiteit en de daarbij horende relevante processen is van belang voor de navolgbaarheid van de te beschrijven milieueffecten in het MER. De Commissie geeft voor de beschrijving van de voorgenomen activiteit in het MER de volgende aandachtspunten.

Proces

Neem in het MER op:

- Een duidelijke procesbeschrijving en tekening van de verschillende onderdelen en installaties van de voorgenomen activiteit. Ga daarbij in het MER in op hoe deze onderdelen en installaties zich tot elkaar verhouden.
- Welke veranderingen er mogelijk plaatsvinden in de bestaande installaties.
- Plattegronden van de geplande inrichting. Geef op deze plattegrond ook aan op welke afstand al bestaande functies zich bevinden.
- Wat de flexibiliteit is van de Hydrocracker voor wat betreft producten qua hoeveelheid en samenstelling.
- Hoeveel waterstof nodig is voor het produceren van de gewenste producten (specifiek verbruik).
- Wat de veranderingen zullen zijn als de benodigde waterstoffabriek niet op het terrein komt te staan, maar indien de waterstof vanaf een externe productielocatie via leidingen wordt aangevoerd.
- De wijze van aan- en afvoer van grondstoffen en producten volgend uit de voorgenomen activiteit (hoeveelheden en modaliteiten) en welke en hoeveel transportbewegingen er zullen zijn. Geef aan of de verandering in transportbewegingen mogelijk leidt tot aanpassingen op het terrein.

³ Het Porthos-project is een gezamenlijk project van het Havenbedrijf Rotterdam, de Gasunie en EBN waarbij CO₂ wordt afgevangen en opgeslagen (Engelse term: Carbon Capture Utilisation and Storage). De verwachting van de initiatiefnemers is dat jaarlijks twee tot vijf miljoen ton CO₂ kan worden opgeslagen.

⁴ Met restwarmte uit de haven en warmte uit geothermische bronnen wil het warmtenet Zuid-Holland gezamenlijk huishoudens, kassen en bedrijven gaan verwarmen. Partners van dit project zijn de provincie Zuid-Holland, Gasunie, Eneco, WBR en Havenbedrijf Rotterdam.

- De wijze en maximale hoeveelheid van opslag van de (tussen)producten – en mogelijke grondstoffen voor biodiesel– in opslagtanks.
- Geef een analyse van het onderhoud, de storingen en calamiteiten die (kunnen) optreden en geef (een inschatting van) de jaarlijkse frequentie en duur van deze bijzondere bedrijfsomstandigheden.

Massa- en energiebalans

Neem in het MER op:

- Een volledige massabalans van het initiatief (dit zijn de nieuwe activiteiten en de wijzigingen in de bestaande activiteiten) waarbij ook overzichtelijk en gekwantificeerd is welke afval- en reststromen vrijkomen.
- Een volledige energiebalans van het initiatief waaruit ook het energieverbruik kan worden afgeleid in vergelijking met de huidige situatie.

Waterbehandeling en waterbalans

Neem in het MER op:

- Een volledige waterbalans van het initiatief. Geef aan welk aandeel dit betreft van de totale waterbalans. Ga daarbij in op de volgende stromen: koelwater, hemelwater en afvalwater.
- Een beschrijving van de wateropvang en waterbehandeling bij calamiteiten.
- Hoe deze waterstromen worden aan- en afgevoerd, wat de hoeveelheden zullen zijn, welke verontreinigingen het water bevat (zoals de aanwezigheid van (potentiële) ‘zeer zorgwekkende stoffen’⁵) en hoe dit water zal worden behandeld.
- Wat de pieklozingen en effecten van overstortfrequenties zullen zijn en of er voldoende capaciteit is voor opslag- en verwerking van het water. Betrek in deze analyse de toename van de buienintensiteit door de klimaatverandering.

3.2 Alternatieven en varianten

In de MRD worden verschillende alternatieven genoemd die in het MER onderzocht zullen worden. De Commissie merkt op dat het beter is in het MER hiervoor de term *variant* te gebruiken. Het betreffen immers geen alternatieven voor de Hydrocracker, maar mogelijke varianten bij de bouwfase, de locatiekeuze en proces- en technische varianten bij het ontwerp van de Hydrocracker, de afvalwaterzuivering, de waterstoffabriek en overige ondersteunende processen/installaties. De Commissie benadrukt daarbij dat in het MER varianten onderzocht moeten worden die wezenlijk verschillend zijn qua effecten op het milieu.

Beschrijf in het MER hoe de gestelde doelen de keuze en afbakening van de varianten hebben bepaald.

Varianten energiebesparing en duurzame energievoorziening

In de MRD wordt aangegeven dat in het MER onderzocht wordt wat de milieuvriendelijkste manier van energievoorziening is. Onderzoek een variant waarbij de energievoorziening (deels) duurzaam is. Ook wordt in de MRD aangegeven dat in het MER onderzocht wordt op

⁵ Potentiële ZZS zijn stoffen die mogelijk voldoen aan de ZZS criteria, maar nog niet als ZZS zijn geïdentificeerd. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft een selectie gemaakt, bestaande uit 327 stoffen en stofgroepen. De lijst is via deze link te vinden: <https://rvs.rivm.nl/stoffenlijsten/Zeer-Zorgwekkende-Stoffen/Potentiele-ZZS>

welke manier energie kan worden bespaard (bijvoorbeeld door terugwinning of hergebruik). Werk deze mogelijkheden (energiebesparing en duurzame energievoorziening) ook als volwaardige varianten uit.

Varianten CO₂-emissiereductie

De Hydrocracker en de mogelijke waterstoffabriek zorgen voor meer CO₂- emissie. Het beleid van de BPRR⁶, de ambities van de Rotterdamse haven en het kabinetsbeleid zijn gericht op het voorkomen en reduceren van CO₂-emissies in Nederland. De Commissie ziet twee realistische varianten die voor een (aanzienlijke) daling van de CO₂-emissies kunnen zorgen. De Commissie adviseert daarom de volgende varianten uit te werken, bovenop in het MRD al genoemde varianten:

- Een variant waarbij de CO₂-emissie van het voornemen wordt opgevangen door middel van een afvanginstallatie. Tijdens het locatiebezoek is aangegeven te willen aansluiten op het leidingnetwerk en opslag van het project-Porthos, zodat dit (externe) leidingnetwerk en de CO₂ opslag niet hoeven te worden uitgewerkt in dit MER.
- Een variant waarbij waterstof (deels) wordt geproduceerd door elektrolyse, waarbij de elektriciteit geheel of gedeeltelijk duurzaam wordt geproduceerd.

Werk de varianten gelijkwaardig uit volgens de stappen in paragraaf 3.1 van dit advies, zodat de milieu- voor en nadelen duidelijk zichtbaar worden, zodat hiermee bij de vergunningverlening rekening gehouden kan worden.

Technische varianten

In de MRD worden een aantal technische varianten benoemd die in het MER onderzocht worden om zo de geluidsemissie en de emissies van stoffen naar de lucht, water en bodem zoveel als mogelijk te voorkomen of te beperken. De Commissie gaat hierbij ervan uit dat de technische varianten die onderzocht worden minimaal de al wettelijk verplichte BBT toepassing hebben zoals vastgelegd in de BREFs (BBT-referentiedocumenten), of qua emissiereductie verder gaan dan de BBT-standaarden. Deze varianten dienen in voldoende detail te worden uitgewerkt.

3.3 Referentiesituatie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied⁷ en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd. Ga bij de beschrijving uit van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

⁶ BP Sustainability Report 2017. In dit document geeft BP zijn klimaat- en energieambities weer.

⁷ Het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Dit is het gebied tot waar de effecten als gevolg van de voorgenomen activiteiten kunnen reiken.

4. Milieueffecten van de voorgenomen activiteit en van de varianten

4.1 Algemeen

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de varianten daarop moeten in het MER helder worden beschreven en worden vergeleken met de referentiesituatie. Beschouw daarbij zowel de representatieve bedrijfssituatie als de bedrijfssituatie bij het onderhoud, de storingen en calamiteiten. Neem de gevolgen van de bouwfase op in een afzonderlijk hoofdstuk. In onderstaand hoofdstuk worden voor de beoordeling van milieueffecten, in aanvulling op de informatie in de MRD, nog enkele aandachtspunten gegeven.

De Commissie wijst er op dat het inpasbaar zijn binnen de vergunde waarden geen argument mag zijn om onderzoek naar mogelijk verdere reductie van milieueffecten achterwege te laten.

De Commissie adviseert de volgende punten mee te nemen in het MER:

- De Hydrocracker kent een zekere mate van flexibiliteit in het produceren van type producten, qua hoeveelheid en samenstelling. Ga bij de beschrijving van effecten uit van het 'worst-case scenario', dus het type product (of samenstelling van de verschillende type producten) met de grootste milieueffecten. De Commissie verwacht dat dit mogelijk verschilt per milieuaspect.
- Geef aan wat de effecten zijn in op verkeer en vervoer en welke positieve of negatieve milieueffecten zijn te verwachten.
- Toets de emissies aan de van toepassing zijnde richtwaarden (Activiteitenbesluit en relevante BBT-documenten).
- Geef ook de (positieve) milieueffecten van de voorgenomen activiteit ten opzichte van de referentiesituatie waarbij tussenproducten worden afgevoerd en elders worden verwerkt.

4.2 Klimaatverandering

- Geef aan wat de CO₂-emissie en emissies van overige broeikasgassen zijn in totaliteit, per installatie en van de verschillende transport/vervoerbewegingen.
- Geef aan welke mitigerende of compenserende maatregelen in de voorgenomen activiteit genomen kunnen worden om CO₂-emissies te beperken. Laat per maatregel zien welke daling van CO₂-emissies kan worden gerealiseerd.

4.3 Luchtkwaliteit

Emissies naar de lucht

- Geef de bandbreedtes aan van verwachte relevante emissies⁸. Geef daarbij zowel maximale emissies als realistische emissies onder normale bedrijfsomstandigheden, vermeld

⁸ Fijn stof (totaal stof, PM₁₀, PM_{2,5}), NO_x, SO_x, CO, VOS, H₂S, dioxines, (potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen en zware metalen.

of het uurgemiddelde, daggemiddelde of jaargemiddelde waarden betreft. Maak een inschatting van de totale jaarvracht aan emissies. Onderbouw de herkomst van de getallen (metingen, schattingen, berekeningen).

- Geef aan wat de effecten zijn van maatregelen die worden getroffen om de emissies naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Luchtkwaliteit (immissie)

- Breng de bijdrage in beeld ten aanzien van de in de Wet milieubeheer opgenomen stoffen, ook onder de grenswaarden.
- Presenteer de resultaten middels verschilcontourkaarten en geef de ligging van woningen en andere gevoelige objecten aan.
- Geef in het MER aan hoeveel omwonenden (uitgesplitst naar locatie) worden blootgesteld aan fijnstofconcentraties boven de WHO⁹- en GGD¹⁰ advieswaarden¹¹.
- Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Beschrijf de gehanteerde modeluitgangspunten. Het toetsingskader wordt gevormd door de milieukwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer.

Geur

- Geef aan wat de relevante geurbronnen zijn en wat de te verwachten geuremissie is. Presenteer de emissies in tabelvorm en geef de geurbelasting op kaart weer middels verschilcontouren. Laat ook zien in het MER wat de afzonderlijke geuremissie is van de afzonderlijke installaties.
- Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen of berekeningen).
- Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geuremissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Toets de geurbelasting aan het geurbeleid van het Rijnmondgebied¹².
- Geef aan of mogelijk sprake kan zijn van geurhinder ter hoogte van geurgevoelige objecten.

4.4 Geluid

- Omschrijf de relevante geluidbronnen en de te verwachten geluidemissie. Ga daarbij ook in op laagfrequent geluid (geluid met frequenties <100 Hz) en beschrijf het toetsingskader voor laagfrequent geluid¹³.
- Onderbouw de herkomst van de geluidemissies (metingen, schattingen of berekeningen);
- Geef aan welke maatregelen (kunnen) worden getroffen om de geluidemissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken.
- Geef aan of er geluidsruijme op de kavel beschikbaar is.

⁹ Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

¹⁰ Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD).

¹¹ De WHO advieswaarde voor PM₁₀ is 20 µg/m³. De WHO advieswaarde voor PM_{2,5} is 10 µg/m³. De GGD adviseert dezelfde richtwaarden na te streven als de WHO. Bij toetsing adviseert de GGD om 31,2 µg/m³ jaargemiddeld te hanteren als toetsingswaarde wat volgens het RIVM overeenkomt met de wettelijke norm van 35 keer overschrijding van de etmaalnorm van 50 microgram.

¹² Beleidsnota 'Geuraanpak kerngebied Rijnmond', juli 2005 van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

¹³ Er zijn geen wettelijke grenswaarden voor laagfrequent geluid, wel kan worden aangesloten bij het toetsingskader dat ook in de jurisprudentie wordt gehanteerd (zoals de 'Vercammencurve' en/of de NSG-richtlijn).

4.5 Landschap

De nieuwe installaties kunnen mogelijk zichtbaar zijn vanuit omringende woonkernen en natuurgebieden. Geef in het MER aan wat de landschappelijke gevolgen zijn van de voorgenoemde activiteit. Ga daarbij vooral in op de zichtbaarheid van de Hydrocracker, de waterstoffabriek en overige installaties vanuit Natura 2000-gebied 'Voornes Duin' / woonkern 'Oostvoorne' en vanuit woonkern 'Hoek van Holland'. Illustreer dit door een kwalitatieve visualisatie met fotomontages en/of 3D-projecties.

4.6 Natuur

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied aan op kaart en ga kort in op de grondslag van de bescherming. Beschrijf vervolgens de ingreep-effectrelaties die beschermde natuurwaarden (in de aanleg- en gebruiksfase) kunnen beïnvloeden. De Commissie denkt daarbij in ieder geval aan emissie en depositie van stikstof en/of andere verontreinigende stoffen, geluid, lichthinder en ruimtebeslag.

Natura 2000-gebieden

Ga na in een voortoets of het voornemen en de varianten gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelen van de in de Mededeling genoemde omliggende Natura 2000-gebieden. Betrek daarbij ook de huidige staat van instandhouding van habitattypen en leefgebieden van soorten. Indien significante effecten in de voortoets niet op voorhand zijn uit te sluiten dient een Passende beoordeling te worden opgesteld. De Commissie adviseert om, indien een Passende beoordeling noodzakelijk is, de Passende beoordeling als duidelijk herkenbare bijlage op te nemen in het MER. Beoordeel of significante effecten zijn uit te sluiten, rekening houdend met cumulatie en externe werking. Hierbij kunnen (in de Passende beoordeling¹⁴) mitigerende maatregelen worden betrokken. Breng met behulp van AERIUS de additionele depositie per Natura 2000-gebied in beeld (inclusief effecten in de aanleg en vervoersbewegingen). Ga vervolgens na of in het kader van het PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) ontwikkelruimte beschikbaar is¹⁵.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In de Mededeling wordt niet ingegaan op de gevolgen voor omringende NNN-gebieden. Ga na of het voornemen in de aanleg- of gebruiksfase gevolgen kan hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Indien compensatie noodzakelijk is, geef dan aan op welke wijze deze kan worden uitgevoerd.

Gevolgen voor beschermde soorten

Beschrijf de gevolgen voor de beschermde soorten in de aanlegfase en eindfase indien mogelijk kwantitatief. Ga na of verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden kunnen worden, en wat de gevolgen kunnen zijn voor de staat van instandhouding.

¹⁴ Indien mitigerende maatregelen bij de effectbeoordeling worden betrokken dan kan een Voortoets niet volstaan en is een Passende beoordeling nodig.

¹⁵ Op dit moment buigt het Europese Hof van Justitie zich over de vraag of het PAS in overeenstemming is met de Europese Habitatrictlijn. De uitspraak van het Hof wordt pas in het najaar verwacht. De Commissie wijst erop dat ondertussen wel de Conclusie van de Advocaat-Generaal gepubliceerd is, die een voorzet voor de uitspraak van het Hof doet. Volgens de Advocaat-Generaal bestaat 'aanmerkelijke twijfel' of het PAS voldoet aan de vereisten van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrictlijn.

Tijdens het locatiebezoek is aangegeven dat niet zal worden geheid. De Commissie verwacht hierdoor dat er geen hinder zal zijn als gevolg van geluid en trillingen voor beschermde vissoorten.

5. Monitoring en evaluatie

Met een monitorings- en evaluatieprogramma kan een vinger aan de pols gehouden worden in hoeverre de doelen en ambities worden gehaald, zeker als er onzekerheden zijn in de te verwachten effecten. In het MRD wordt aangegeven dat in het MER een evaluatieprogramma zal worden besproken, dat door BPRR zal worden ontwikkeld. De Commissie geeft voor de uitwerking in het MER de volgende aanbevelingen:

- Geef aan wat de frequentie van de monitoring en evaluatie is en welke indicatoren en data verzameld worden.
- Geef aan hoe het proces verloopt voor het verzamelen van de data en voor de analyse en evaluatie daarvan. Geef aan of de informatie openbaar is en wanneer – op basis van de uitkomsten van de evaluatie – besluiten en/of maatregelen worden genomen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over de op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Arjen Brinkmann
ir. Hans Huizer
ing. Han van Niekerk
drs. Joost van der Pluijm
mr. Tom Smit (voorzitter)
Tom Ludwig MA. (secretaris)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvergunning en waterwetvergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C21.1, "raffinage van ruwe aardolie". Daarom wordt een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland en minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Initiatiefnemer

BP Raffinaderij Rotterdam B.V.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3336](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

